

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 591/2017-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. októbra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], zastúpenej spoločnosťou Capitol Legal Group, advokátska kancelária s. r. o., Kollárovo námestie 20, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Rastislav Hanulák, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenie čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 30 Cb 68/2009 z 27. júla 2015 a čl. 4 ods. 1, 3 a 4 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Cob 300/2015 zo 7. apríla 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júna 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej spoločnosťou Capitol Legal Group, advokátska kancelária s. r. o., Kollárovo námestie 20, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Rastislav Hanulák, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenie čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy a čl. 4 ods. 1, 3 a 4 listiny rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 30 Cb 68/2009 z 27. júla 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Cob 300/2015 zo 7. apríla 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 30 Cb 68/2009 v procesnom postavení žalovanej, proti ktorej sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Bratislavského rozhodcovského súdu sp. zn. 1Rci 5001/08 z 2. februára 2009 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok z 2. februára 2009“).

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 30 Cb 68/2009 z 27. júla 2015 zrušil rozhodcovský rozsudok Bratislavského rozhodcovského súdu z 2. februára 2009 podľa § 40 ods. 1 písm. g) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov a žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Sťažovateľka podala proti rozhodnutiu prvostupňového súdu odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu z 27. júla 2015 potvrdil ako vecne správny.

Sťažovateľka v tejto súvislosti zdôrazňuje, že k «vyneseniu rozsudku došlo dňa 27. 07. 2015. V prvej výrokovej vete súd však zrušuje Rozhodcovský rozsudok podľa „§ 40 ods. 1 písm. g) zák. č. 244/2012 Z. z.“. V čase vynesenia Prvostupňového rozsudku však Rozhodcovský zákon takéto ustanovenie neobsahoval, a teda nemohlo podľa neho dôjsť k zrušeniu Rozhodcovského rozsudku spôsobom, akým to urobil Okresný súd Bratislava I, dokonca uvádzajúc to výslovne vo výrokovej časti Prvostupňového rozsudku. Takou zjavnou vadou (nepreskúmateľnosťou) je dotknuté i odôvodnenie Prvostupňového rozsudku, v ktorom sa Okresný súd Bratislava I žiadnym spôsobom nezaobrá tým, že dôvod, pre ktorý mal za to, že došlo k splneniu predpokladov pre zrušenie Rozhodcovského rozsudku, v čase vynesenia rozsudku platná právne úprava nepoznala, a ani že výroková časť a zároveň aj samotné odôvodnenie Prvostupňového rozsudku odkazujú na už neúčinné ustanovenia Rozhodcovského zákona. Sťažovateľ má tiež za to, že podstatným je v danom prípade i fakt, že ust. § 54b ods. 1 Rozhodcovského zákona účinného od 01. 01. 2015 v rámci úpravy právnych vzťahov uvádza, že ustanovenie tohto zákona sa použijú aj na konania začaté pred 1. januárom 2015.».

Sťažovateľka argumentuje, že napadnutým rozsudkom krajského súdu, v ktorom absentuje odôvodnenie aplikácie neúčinného právneho predpisu, došlo k nepripustnému zásahu do ňou označených práv garantovaných ústavou, listinou a dohovorom, keďže rozhodnutím odvolacieho súdu došlo k „zrušeniu Rozhodcovského rozsudku ex lege bez akejkoľvek zákonnej opory, resp. v priamom rozpore so zákonom, keďže konanie a postup pred Okresným súdom Bratislava I a následne aj pred Krajským súdom Bratislava mali prebiehať podľa Rozhodcovského zákona účinného od 01. 01. 2015“.

Podľa tvrdenia sťažovateľky jej napadnutým rozsudkom krajského súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, keďže „okrem iného jej bola odňatá možnosť náležite argumentovať proti obidvom rozhodnutiam. Sťažovateľovi bolo totižto jednoznačne upreté právo dozvedieť sa o príčinách vydania Rozsudku (a aj prvostupňového rozsudku) právom predvídaným spôsobom.“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jej

základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj porušenie čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy a čl. 4 ods. 1, 3 a 4 listiny napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu, napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Sťažovateľka zároveň požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € a úhradu trov konania v sume 363,79 €.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Zb. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v súvislosti so skúmaním podmienok konania o sťažnosti sťažovateľky v rámci jej predbežného prerokovania zistil, že sťažovateľka podala Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) prostredníctvom okresného súdu dovolanie

smerujúce proti napadnutému rozsudku krajského súdu. Následne ústavný súd zistil, že okresný súd spis vzťahujúci sa na konanie vedené pod sp. zn. 30 Cb 68/2009 na rozhodnutie o podanom dovolaní najvyššiemu súdu predložil v januári 2017. Konanie o dovolaní sťažovateľky je najvyšším súdom vedené pod sp. zn. 4 Obdo 2/2017, pričom do dňa predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavným súdom najvyšší súd o dovolaní nerozhodol.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a porušeniu čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy a čl. 4 ods. 1, 3 a 4 listiny napadnutým rozsudkom okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu bola sťažovateľka oprávnená podať odvolanie (čo aj využila), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť v posudzovanej veci o odvolaní sťažovateľky vylučuje právomoc ústavného súdu.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a porušeniu čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy a čl. 4 ods. 1, 3 a 4 listiny napadnutým rozsudkom krajského súdu

Pri posudzovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd vychádzal rovnako z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy

veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu garantovaného v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

Ústavný súd odkazuje aj na svoju doterajšiu judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. V okolnostiach prípadu sťažovateľka podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvorila stav, keď by o jej veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (najvyšší súd ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty prijateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľky predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu ako predčasné (m. m. IV. ÚS 142/2010, IV. ÚS 467/2013), čo zakladá dôvod na jej odmietnutie ako neprípustnej.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd pripomína, že aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vo svojej rozhodovacej činnosti zastáva názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Zároveň ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre uvádza (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní sa považuje v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne

okolnosti veci zjavne vylučujú. Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ v prípade podania dovolania podal zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53 a 54).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti sťažovateľky uplatnením zásady *ratio temporis* odmietol ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2017